

MAQOLA SARLAVHASI: ANIQ FANLARNI O'QITISHDA AMALIY MASHG'ULOTLARNING O'RNI

Muallif: [TurdiyevRustamTojiyevich] [Aniq fanlar o'qituvchisi,
Surxondaryo akademik litseyi]

Annotatsiya

Mazkur maqolada aniq fanlar — matematika, fizika, kimyo va biologiya kabi fanlarni o'qitishda amaliy mashg'ulotlarning o'rni va ahamiyati yoritilgan. Amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning nazariy bilimlarini mustahkamlash, ularni real hayotdagi jarayonlar bilan bog'lash hamda fanda mustaqil fikrlash va tadqiqot olib borish ko'nikmalarini shakllantirishda muhim vosita hisoblanadi. Maqolada zamonaviy ta'lim texnologiyalari asosida tashkil etilgan amaliy mashg'ulotlarning samaradorligi tahlil qilinadi hamda ularni tashkil etishda o'qituvchining roli va metodik yondashuvlari haqida fikr yuritiladi.

Kalit so'zlar:

Amaliy mashg'ulot, aniq fanlar, o'quv jarayoni, metodika, tajriba, o'quvchi faolligi, eksperiment, mustaqil ish, STEM yondashuvi.

Kirish

Zamonaviy ta'lim tizimi o'quvchilarni faqatgina nazariy bilimlar bilan emas, balki amaliy ko'nikmalar bilan ham qurollantirishni maqsad qilgan. Ayniqsa, aniq fanlarni o'rganishda nazariy materiallar asosida o'tkaziladigan amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning mavzuni chuqur anglashiga va unga nisbatan qiziqishining ortishiga xizmat qiladi.

Asosiy qism

Amaliy mashg'ulotlar — bu o'quvchilar tomonidan bilimni mustaqil ravishda egallash va uni qo'llash faoliyatidir. Masalan, fizika fanida laboratoriya ishlarini

bajarish orqali o'quvchi nazariy qonuniyatlarning amaliy ifodasini ko'radi. Kimyo fanida esa reaktivlar bilan tajriba o'tkazish orqali moddalarning xossalari haqida chuqurroq tushunchaga ega bo'ladi.

Matematika darslarida amaliy mashg'ulotlar orqali o'quvchilar real hayotdagi muammolarni matematik modellashtirish orqali hal qilishni o'rganadi. Biologiyada esa mikroskopik kuzatuvlar, dala-tadqiqot ishlari amaliy ko'nikmalarni rivojlantirishda muhim o'rin tutadi.

Shuningdek, amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning mustaqil fikrlashini, ijodkorligini, muammoni tahlil qilish va yechim topish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Bu jarayonda o'qituvchining metodik yondashuvi muhim ahamiyatga ega. Amaliy mashg'ulotlarni tashkil etishda interaktiv usullar, axborot texnologiyalari, hamkorlikda ishlash shakllari samarali natijalar beradi.

Xulosa

Aniq fanlarni o'qitishda amaliy mashg'ulotlar o'quvchilarning bilim darajasini oshirish, ularda mustaqil fikrlash, kuzatish va tahlil qilish ko'nikmalarini shakllantirishda eng muhim vositalardan biridir. Amaliy mashg'ulotlarni zamonaviy metodlar asosida tashkil etish orqali o'quv jarayonining samaradorligini sezilarli darajada oshirish mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Ta'lim sifatini oshirish bo'yicha chora-tadbirlar to'g'risida"gi qarori, 2022 yil.
2. Xodjayeva, G. A. (2021). Aniq fanlarni o'qitishda innovatsion metodlar. – Toshkent: Fan nashriyoti.
3. Usmonov, Sh. (2020). Fizika fanidan amaliy mashg'ulotlarni tashkil etish metodikasi. – Samarqand davlat universiteti.

4. Mamatqulov, B. (2019). STEM yondashuvi asosida fanlarni o‘qitish. – “Pedagog innovatsiyalar” jurnali, №2.

5. Vygotsky, L. S. (1978). Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. Harvard University Press.